

Wyrok Sądu Okręgowego w Toruniu

z dnia 28 kwietnia 2017 r.

IX Ka 59/17

Przewodniczący: S. S.O. Lech Gutkowski.

Sędziowie S.O. Aleksandra Nowicka (spr.), S.O. Jarosław Sobierajski.

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Toruń - Wschód w Toruniu Mariusza Miściurewicza.

Sąd Okręgowy w Toruniu w Wydziale IX Karnym Odwoławczym po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2017 r. sprawy I. W. oskarżonej z art. 190a § 1 k.k. i in. na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika pokrzywdzonej E. W. od wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 19 października 2016 r., sygn. akt VIII K 1111/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że podwyższa kwoty orzeczonych w pkt II zadośćuczynień do kwot po 250 (dwieście pięćdziesiąt) złotych;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżycielkę posiłkową od ponoszenia należnych od niej kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym, a wydatkami postępowania odwoławczego w całości obciąża Skarb Państwa;

IV. zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Toruniu) na rzecz radcy prawnego W. G. kwotę 516,60 (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) złotych brutto tytułem zwrotu nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej pokrzywdzonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

I. W. została oskarżona o to, że w okresie od września 2015 r. do 29 stycznia 2016 r. w miejscowości (...) gm. L. uporczywie nękała E.W. i jej małoletnie dzieci D.W. i P.W. w ten sposób, że wbrew ich woli fotografowała ich, obserwowała, ubliżała, poniżała, zaczepiała, wzbudzając u nich uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia, a ponadto w tym samym miejscu i czasie znieważała ww. pokrzywdzonych oraz w dniu 2 grudnia 2015 r. w miejscowości (...), chwytając pokrzywdzoną za głowę uderzała jej głowę w ścianę budynku, w wyniku czego pokrzywdzona nie doznała obrażeń ciała, których skutki nie spowodowały naruszenia czynności żadnego z narządów ciała, ani rozstroju zdrowia pokrzywdzonej E.W., tj. o przestępstwo z art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 12kk i w zw. art. 217 § 1 k.k. w zw. art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Toruniu wyrokiem z dnia 19 października 2016 r. (sygn. akt VIII K 1111/16) przyjmując, iż wina i społeczna szkodliwość czynu zarzucanego oskarżonej I. W., który wyczerpuje znamiona występku z art. 190a § 1 k.k. w zw. z art. 216 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i art. 217 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. nie są znaczne, a okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, na mocy art. 66 § 1 i 2 k.k. oraz art. 67 § 1 k.k. warunkowo umorzył postępowanie karne wobec oskarżonej na okres 1 roku próby, zobowiązując oskarżoną na podstawie art. 67 § 3 k.k. do zapłaty na rzecz pokrzywdzonych E.W., D.W. i P.W. kwot po 50 złotych tytułem zadośćuczynienia a nadto na mocy 67 § 2 k.k. oddając oskarżoną pod dozór kuratora sądowego w okresie próby.

Oskarżona została zwolniona od kosztów sądowych a wydatkami postępowania obciążony został Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku apelację wniósł pełnomocnik pokrzywdzonej zaskarżając wyrok w całości i podnosząc zarzut błędnego ustalenia, że w sprawie zachodziły podstawy do warunkowego umorzenia postępowania podczas gdy stopień winy oskarżonej jak i stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez nią czynu są znaczne. Z ostrożności procesowej skarżący wytknął nadto niewłaściwe ukształtowanie orzeczenia o zadośćuczynieniu poprzez zasądzenie na rzecz pokrzywdzonych kwot rażąco niskich.

W związku z powyższymi zarzutami skarżący wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, ewentualnie o jego zmianę i nałożenie na oskarżoną obowiązku zapłaty zadośćuczynienia w wysokości po 500 złotych na rzecz każdego z pokrzywdzonych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na skutek apelacji pełnomocnika pokrzywdzonej zaskarżony wyrok został częściowo zmieniony - poprzez podwyższenie sum przyznanych pokrzywdzonym tytułem zadośćuczynienia - zaś w pozostałej części wyrok ten został utrzymany w mocy.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie ulega wątpliwości, że sąd I instancji słusznie uznał, że oskarżona w okolicznościach wskazanych w zarzucie a/o nękała pokrzywdzonych E.W. oraz jej małoletnie dzieci - D. i P.W., znieważała ich, a nadto naruszyła nietykalność cielesną E. W. Wynika to z rzeczowych, spójnych i niezmiennych zeznań pokrzywdzonych, przy czym zeznania małoletnich należy oceniać przez pryzmat opinii psychologicznych.

Nie budzi także zastrzeżeń prawidłowość ustaleń co do wystąpienia w sprawie przesłanek warunkowego umorzenia postępowania. Choć skarżący sprzeciwia się decyzji o warunkowym umorzeniu postępowania, to jednak jego stanowisko nie jest przekonujące a przytaczane w apelacji argumenty mające wskazywać na potrzebę weryfikacji wyroku w tym zakresie nie podważyły słuszności rozstrzygnięcia sądu I instancji. Ujawnione w toku postępowania okoliczności, które Sąd Rejonowy uwzględnił uznając, że stopień winy oskarżonej i stopień społecznej szkodliwości jej czynu nie są znaczne, przy jednoczesnym stwierdzeniu, że warunki i właściwości osobiste oskarżonej oraz jej dotychczasowy sposób życia uzasadniają przekonanie, że będzie ona przestrzegała porządku prawnego, nakazały przyjąć, że zachodziły podstawy do warunkowego umorzenia postępowania. Zachowanie oskarżonej - z przyczyn które akcentuje skarżący w apelacji - należy bez wątpienia ocenić jako naganne i społecznie szkodliwe, jednakże nie w takim stopniu, który wykluczałby warunkowe umorzenie postępowania. Zastosowanie tego środka reakcji karnej - czego nie można w żadnym razie utożsamiać ani z bezkarnością ani z przyzwoleniem na tego rodzaju zachowania - będzie wystarczające do realizacji wobec oskarżonej celów wychowawczych i prewencyjnych, zwłaszcza, że rozstrzygnięcie tego rodzaju wzmocnione jest dozorem kuratora sądowego oraz obowiązkiem uiszczenia na rzecz pokrzywdzonych zadośćuczynienia, i to w wysokości znacznie wyższej niż to wynikało z orzeczenia sądu I instancji.

Rację ma natomiast skarżący o tyle o ile podniósł zarzut niewłaściwego ukształtowania orzeczenia o zadośćuczynieniu. Rzeczywiście bowiem przyznane przez sąd I instancji kwoty

po 50 złotych na rzecz każdego z pokrzywdzonych są rażąco niskie i na tyle symboliczne, że absolutnie nie spełniają swojej kompensacyjnej funkcji. Należało wymiar zadośćuczynienia urealnicić i choć w minimalnym stopniu dostosować do stopnia skrzywdzenia pokrzywdzonych przez oskarżoną, dlatego sąd odwoławczy zdecydował się na podwyższenie kwot orzeczonych w punkcie II wyroku do kwot po 250 złotych na rzecz każdego z pokrzywdzonych. Krzywdy wyrządzone przez oskarżoną pokrzywdzonej E.W. i jej małoletnim dzieciom wymagały zadośćuczynienia w co najmniej takiej wysokości. W pozostałym zakresie zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy albowiem sąd odwoławczy nie dopatrzył się w zaskarżonym orzeczeniu żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze i stanowiących podstawę do uchylenia wyroku z urzędu.

Sąd odwoławczy, po myśli art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., zwolnił pokrzywdzoną z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w postępowaniu odwoławczym, a wydatkami postępowania - w tym kosztami nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pokrzywdzonej z urzędu - obciążony został Skarb Państwa.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej pokrzywdzonej z urzędu orzeczono w oparciu o § 17 ust. 2 pkt 4 i 7 oraz § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. z dnia 18 października 2016 r.), obciążając tymi kosztami Skarb Państwa.